ZELENÁ A DOBA
měsíčník zelených hnutí rok 2026 cena: 7,- Kč 7

uvnitř čísla

- Drobné památky Čelechovic na Hané
- Jak čápi přežili horka a následné bouřky?
- Ekocentrum Iris v srpnu
- Na světě je mládě hrabáče!
- Kozí mejdan
- Mezinárodní víkend lovecké lukostřelby
- Znojmo slavilo 800 let
- Hanácké léto na kolejích
- JOSEFKOL – den, kdy historie znovu ožila
- TIC Konice v létě
- Dub nad Moravou si připomněl události roku 1866 i návštěvu císaře
- Fortoviny: Prázdniny v polovině a novinky

Vážení čtenáři,

tropickými teplotami jsme se přemístili do Rudého měsíce, nebo Měsíce zelené kukuřice. Zavzpomínáme ještě na tradiční oslavu řemesla kočárnického Josefkol v Čechách pod Kosířem a všech 19 řemesel, které se s ním pojí. Pestrý program měly historické dny na hradě Šternberk i hradě a zámku Plumlov. V Dubu nad Moravou se vzpomínalo na bitvu u Tovačova v roce 1866 i na návštěvu císaře Františka Josefa I. V srpnu nás čeká pokračování projektu Hanácké léto na kolejích a poetické jízdy historickými motoráčky s otevřeným vyhlídkovým vozem či drobné pomátky Čelechovic pod vedením Jána Kadlece. Se členy prostějovského střediska ekologické výchovy Iris se můžete projít z Pohořan na Kopeček či jinými zajímavými místy. V ZOO můžete pozdravit malého hrbáče, za kterým byste jinak museli do Afriky jižně od Sahary. Asociace soukromých zemědělců vás pozve na Dožínky a v samém závěru prázdnin proběhne i tradiční pouť na sv. Hostýn.

V barevné verzi můžete náš měsíčník sledovat na **www.kcolomouc.cz**. Prožijte prosluněné letní dny, odpočívejte a relaxujte a nezapomínejte na dostatečný příjem tekutin.

Redakce

Historické dny na zámku Plumlov

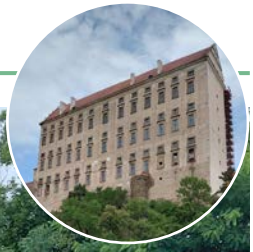

Historické dny na zámku Plumlov letos nevsadily na velkolepé bitevní scény, ale především na příjemnou atmosféru, která návštěvníky na chvíli přenesla do časů středověku. Poslední červencový víkend, 25. a 26. července 2026, si mohli užít historické ležení, rytířské souboje, tradiční řemesla i dobovou kuchyni. Děti i dospělí si vyzkoušeli lukostřelbu, prohlédli si středověké zbraně a nechyběl ani řemeslný jarmark.

Příjemným překvapením bylo vystoupení skupiny historického šermu Legenda Aurea ze Dvora Králové nad Labem, která poutavě představila každodenní život i bojové umění středověku. Atmosféru celého dne pak krásně doplnilo vystoupení tanečnic souboru Jahanara Tribute z Prostějova. Jejich elegantní historické tance dodaly celé akci půvab a bylo vidět, že tančí s opravdovým zaujetím.

O ukázky tradičních řemesel se postaral Rytířský dvůr Holešov a historický spolek Kirri z Pňovic u Litovle představil návštěvníkům středověké zbraně. V prostorách pozůstatků původního hradu pak společně vybudovali autentické středověké ležení.

Nedílnou součástí akce byl také jarmark s regionálními specialitami. Návštěvníci mohli ochutnat hanácké koláčky z Přáslavic, valašské frgály, domácí sirupy ze Slovácka i sladké a slané palačinky.

Historické dny tak nabídly pohodový víkend plný historie, řemesel a setkávání. Právě komornější charakter celé akce umožnil návštěvníkům zastavit se u řemeslníků, popovídat si s členy historických spolků a na chvíli se stát součástí středověkého světa.

Foto a text: Dagmar Tichá

Skupina historického šermu Legenda Aurea

Tanečnice souboru Jahanara

Kostelecko

Drobné památky Čelechovic na Hané

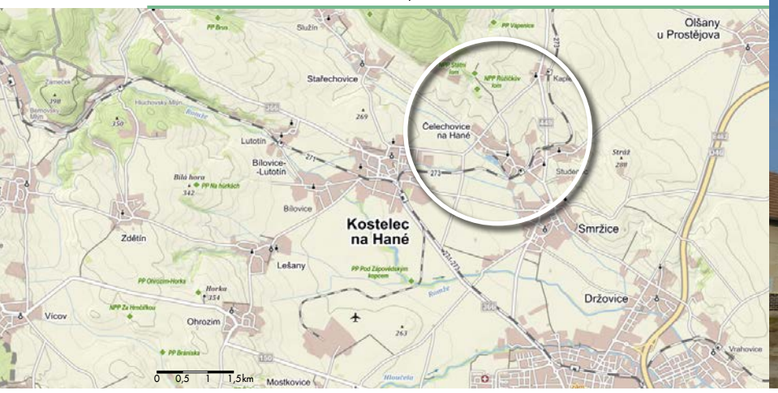

Kaple Obětování Panny Marie s kamenným křížem na návsi

Vesnice Čelechovice leží pod jihovýchodními svahy Velkého Kosíře. Díky paleontologickým nálezům z vápencových lomů ji znají odborníci v celém světě. Patří k ní také místní části Studenec a Kaple. Její katastr má čtvercový tvar, na němž jsou úrodná pole, sady a skály bývalých lomů. Jejich územím prochází silnice z Prostějova do Litovle a železniční trať z Kostelce do Senice na Hané. Označení Čelechovický devon, to jsou nálezy zkamenělin z mělkého moře, staré 350 milionů let. Patří k nim například trilobiti, koráli, drobní korýši, které se nalézají v chráněných územích Růžičkův a Státní lom. Kraj pod Kosířem je stará sídelní oblast s nálezy kamenné štípané nástroje – pozůstatek po působení loveckých skupin z období mladého paleolitu před 30 tisíci lety. Příchod nejstarších zemědělců z doby 6000 let př.n.l. dokládají stopy po osídlení u Plachého mlýna.

První zmínka o vesnici pochází z roku 1315, kdy král Jan Lucemburský dal za 100 hřiven grošů do zástavy Fridušovi z Linavy sedm lánů v Čelechovicích. Název Čelechovice vznikl z osobního jména Čelech, je to tedy ves lidí Čelechových. Část vesnice držela místní šlechta, která tu vlastnila tvrz, část patřila pánům z Kravař. V roce 1500 získaly celou vesnici sestry od svaté Kláry v Olomouci, kterým vesnice patřila až do zrušení kláštera 29. ledna 1782. Po zrušení kláštera majetek připadl Náboženskému fondu a na části pozemků vznikla osada Kaple. Roku 1825 koupil panství Filip Ludvík, hrabě ze Saint-Genois, který je vlastnil až do zrušení poddanství v roce 1848.

Části vesnice se nazývají Zlamploty, Dědina, Dvůr, Trávníky, Hliníky, Světničky, Býčí ulice, Čertí suk a Husárka. V obci se nachází velký areál bývalého cukrovaru. Původní cukrovar nechal na místě starého pivovaru postavit hrabě Ludvík ze Saint-Genois v roce 1839. První řepná kampaň byla v roce 1840, byl to druhý nejstarší cukrovar na Moravě. Byl několikrát modernizován, dvakrát vyhořel v letech 1905 a 1963. Výroba cukru byla zastavena v roce 1982. Dnes areál chátrá.

Mezi drobné památky Čelechovic patří dvě kaple, čtyři kříže, jedno barokní sousoší a dva pomníky.

Na návsi stojí kaple zasvěcená Obětování Panny Marie, která pochází z roku 1820. Předtím stála na jejím místě starší kaple z 18. století, zasvěcená sv. Floriánovi. Nový zvon ve zvoničce se jménem Maria byl vysvěcen v roce 1992, předešlé zvony byly vždy zrekvírovány ve světových válkách.

Stavebně i historicky je zajímavá kaple Svaté Trojice na konci Ruské ulice směrem na Studenec. Modrozeleně natřená pravoslavná kaple s cibulovitou bání a pravoslavným křížem je poměrně novou stavbou. Základní kámen byl položen 22. června 1941, v den, kdy německá vojska napadla Sovětský svaz. Kámen posvětil biskup Gorazd. Kaple byla dokončena a vysvěcena až v létě 1945. V roce 1992 byla znovu vysvěcena a slouží k příležitostným bohoslužbám.

Budova školy s reliéfem Komenského

Pravoslavná kaple Svaté Trojice

Drobné památky Čelechovic na Hané

Detail barokního andílka

Socha sv. Jana Nepomuckého ve výklenku u cukrovaru

Pomník obětí světových válek

Významnou barokní památkou obce je socha sv. Jana Nepomuckého ve výklenku zdi cukrovaru. Původně to bylo sousoší světce a dvou andílků, na podstavci má kamenný erb a latinský nápis s chronogramem. V době mé návštěvy bylo ve špatném stavu, jeden anděl chyběl. Podle informace z farního úřadu Kostelec sochu věnovali v roce 1736 mládenci a panny z Čelechovic. V soupise křížů a soch je uvedeno, že jej postavili dobrodinci a v roce 1937 byl opraven nákladem cukrovaru.

V obci můžeme vidět dva barokní kamenné kříže. Před kaplí na návsi stojí kamenný kříž, jeho podstavec je bez reliéfu a nápisu, vzadu je letopočet 1776. Na křižovatce silnice a polní cesty na Kosíř je nejstarší kamenný kříž s reliéfem Panny Marie Bolestné. Pěkně opravený pískovcový kříž byl postaven v roce 1765.

Kamenný kříž stojící u železničního přejezdu má reliéf Panny Marie Bolestné, modře namalované kovové Ukřižování Krista a nápis „Obnoveno 2001“. V soupisu křížů je uvedeno, že kříž postavili „Vyhlídal Josef, půlláník v Čelechovicích a manželka jeho Jenovéfa v roce 1879“. Původně stál kříž u křižovatky, kde byl v roce 1946 odhalen pomník obětem válek. Poté byl přestěhován nad silnici u železničního přejezdu.

Nedaleko Plachého mlýna u křižovatky ke Kostelci stojí litinový kříž na kamenném podstavci. Na kovovém zdobném oválu je nápis: „Svatý kříži – skrze tebe jest nám otevřeno nebe“. V soupisu je uvedeno, že kříž nechal postavit v roce 1816 Dominik Zbořil, v roce 1937 jej dala opravit paní Vysloužilová z Čelechovic.

U cesty na Velký Kosíř stojí menší pomník Františka Palackého. Byl postaven v roce 1898, ke stému výročí narození Palackého. Dne 5. července, v předvečer upálení Jana Husa tu bývala velká shromáždění lidu. Za druhé světové války byl pomník ukryt dělníky z cukrovaru, po válce byl restaurován a 27. srpna 1945 byl slavnostně odhalen na původním místě.

Na křižovatce silnic směrem k Sokolovně stojí mohutný pomník obětem světových válek. Původně zde stával kamenný kříž, který byl se svolením církve přestěhován k žel. přejezdu. Pomník byl slavnostně odhalen 6. července 1946, při příležitosti sjezdu rodáků obce. Na kamenném hranolu jsou desky s nápisy a státním znakem. „Památník obětem I. světové války 1914–1918 a II. světové války 1939–1945 věnovaný občanstvem z Čelechovic na Hané v červenci 1946“. Na deskách je 49 jmen padlých, zemřelých a nezvěstných obětí I. světové války a pěti obětí II. světové války, z nichž čtyři muži byli umučeni a kapitán letectva Vilém Konštacký, který padl 22. 6. 1941 nad Německem.

Stavba cukrovaru v Čelechovicích velmi ovlivnila život a tvář původní vesnice. Cukrovar dal práci dělníkům, vesnice se rozšiřovala a přibývaly i děti, pro které postavili v roce 1909 pěknou novou školu s reliéfem J. A. Komenského. Dnes jsou Čelechovice na Hané východiskem výletů na Velký Kosíř. Určitě stojí za zastávku i její drobné památky.

Ján Kadlec

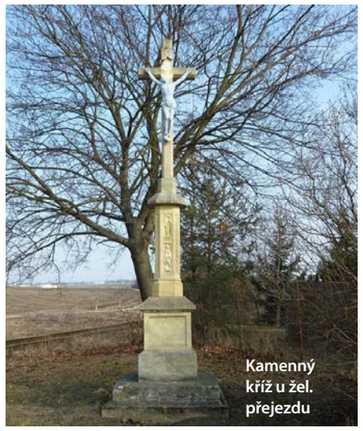
Kamenný kříž u žel. přejezdu

Kamenný kříž z roku 1765 pod Kosířem

Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka ČSO

Bezručova 10
750 02 PŘEROV 1
Česká republika

tel.: +420 776 746 980 – nonstop
tel.: +420 606 324 763 – kontaktní osoba pro média
e-mail: info@mos-cso.cz

Bankovní spojení: 32434831/0100
www.mos-cso.cz

Jak čápi přežili horka a následné bouřky? Zapojte se do sledování hnízd, vyzývají ornitologové veřejnost

Praha, 2. července 2026. Mláďata čápů v celém Česku musela v minulých dnech čelit extrémním teplotám, po kterých přišly intenzivní bouřky a lijáky. Česká společnost ornitologická (ČSO) vyzývá veřejnost, aby se zapojila do kontroly hnízd v rámci programu Čapí hnízda na www.birdlife.cz/capi. Ornitologové tak zjistí důležité údaje o tom, jak se čapí populaci podařilo nepříznivé počasí ustát a kolik mláďat vylétne z hnízd.

Z velkého a svrchu otevřeného čapího hnízda se v extrémním počasí může během chvilky stát past. *„V uplynulých horkých dnech to čápi neměli jednoduché. Dospělci stínili mláďata vlastním tělem, aby je ochránili před přehřátím, následovaly prudké bouřky doprovázené na mnoha místech velkými kroupami. Taková kombinace může být pro mláďata fatální. Počasí je nejčastější příčinou úmrtí mláďat. Je to smutné, avšak součástí přirozeného průběhu hnízdění a populace se s těmito ztrátami velmi dobře vyrovná, jak ukazují i výsledky programu Čapí hnízda z předchozích let. Velkých ztrát na mláďatech jsme naposledy byli svědky v Moravskoslezském kraji v roce 2020, kdy téměř na polovině hnízd v kraji došlo k úhynu mláďat vlivem dlouhotrvajících dešťů,“* říká Gabriela Dobruská, která v ČSO koordinuje program Čapí hnízda.

V minulých dnech čápi museli čelit velkým bouřkám a lijákům. Foto: webkamera v Milíně

Čapí mláďata mají černý zobák, dospělý výrazně červený. Foto: webkamera v Uherském Brodě

Jak se bouřky minulých dní podepsaly na čapích mláďatech, to zatím nevíme. *„V průběhu celé sezóny evidujeme již 25 hnízd, kde všechna mláďata uhynula, a to z různých důvodů. Můžeme jen doufat, že se číslo moc nezvýší. Tentokrát přišly bouřky již v době, kdy mláďata nejsou tak zranitelná. Bohužel, v některých místech se přehnaly tak extrémně velké kroupy, že pravděpodobnost přežití mláďat je i tak velmi nízká. Budeme proto rádi za kontroly všech hnízd, kde byla zjištěna mláďata, jelikož extrémní počasí tentokrát panovalo plošně,“* vyzývá Dobruská. Dodává, že nepřízeň počasí ovšem patří mezi přirozené čapí nepřátele, byť sledovat boj čápů o život například na webkamerách může být pro sledující traumatizující.

Jak se čápům dlouhodobě daří, to ornitologové vědí díky dobrovolníkům v programu Čapí hnízda, který letos běží již třináctou sezónu. *„Každoročně se do sledování čápů zapojují stovky lidí po celém Česku. Daří se nám tak získávat unikátní data o početnosti i chování čápů, která bychom jinak neměli šanci shromáždit. Velmi za to děkujeme,“* říká Dobruská.

Loňská sezona se do historie programu zapsala jako druhá nejúspěšnější v počtu vyvedených mláďat – dobrovolníci jich napočítali celkem 2 373. *„Letos prozatím víme o 556 hnízdech s malými mláďaty. Na 296 hnízdech už jsou mláďata velká. Současně je ale na čapí mapě mnoho hnízd, kde kontrola proběhla už před několika týdny či měsíci, takže nyní nevíme, co se na nich děje. Vyzýváme proto veřejnost, aby s kontrolou pomohla a přispěla ke zjištění, jak se u nás čápům daří a kolika se letos podaří z hnízda úspěšně vylétnout,“* říká Dobruská.

Kontakty pro další informace:
Gabriela Dobruská,
dobruska@birdlife.cz, 724 687 996

Na světě je mládě hrabáče! V roce 2026 se v Evropě narodili prozatím jen čtyři!

ZOOOLOMOUC

Samice hrabáče kapského porodila své další mládě. Narození hrabáče znamená pro chovatele vždycky velkou radost, ale současně i velkou starost, protože odchov takového mláděte je velmi náročná záležitost. *„Hrabáčí matka má totiž o mateřské laskavosti trochu jiné představy než většina z nás, navíc je občas dosti nepozorná, neopatrná a s kojením mláděte si nedělá příliš velké starosti. Proto, pokud se chtějí chovatelé zoologických zahradách vyhnout zbytečným ztrátám, musí mláděti věnovat velkou péči,“* uvádí zooložka Ing. Eliška Veselá. Je třeba vycházet ze skutečnosti, že hrabáč je aktivní v noci, takže v přírodě hrabáčí matka obvykle tráví s mládětem v noře den, zatímco v noci mládě samo spí a matka ve stepi shání potravu. V zoologické zahradě v prvním období života mládě v noci spí v bedně vyhřívané zhruba na 33 °C, zatímco ve dne chovatelé malého hrabáče v době mezi 5. hodinou ranní a 23. hodinou večerní přikládají k matce na nakojení. *„Naše hrabáčí samice tentokrát jako moderní matka rodila za přítomnosti otce, který ale porod prospal,“* dodává zooložka Ing. Eliška Veselá. Mláděti se daří velmi dobře. Olomoucká zoo chová hrabáče od roku 2017. První mládě se narodilo 26. března 2020, prozatím se podařilo odchovat 3 mláďata.

VZÁCNĚ CHOVANÝ DRUH

Hrabáč patří mezi velmi vzácně chované druhy. Chová jej přibližně 25 evropských zoo, přičemž od začátku roku 2026 se v Evropě narodila jen 4 mláďata. V České republice se kromě olomoucké zoo s hrabáči můžeme setkat v Praze, Plzni a Dvoře Králové, kde též v současné době odchovávají mládě.

HŘÍČKA PŘÍRODY

S tímto zavalitým savcem se můžeme setkat v Africe, na jih od Sahary. Příznačný je pro něj prasečí rypáček, zaječí uši a ocas klokana, jehož tělo pokrývají řídké štětinky. Končetiny má zakončeny dlouhými drápy. Vypadá, jako by si kreslíř vyhrál a smíchal několik zvířat dohromady. Uši dokáže sklopit podél hlavy a činí tak převážně ve spánku. Varlata mají samci uložena v dutině břišní, tudíž je nesnadné určit pohlaví. K němu je tedy nutná analýza DNA. Dospělec váží cca 60 kg, dožívá se přibližně 20 let. Jeho biorytmus je oproti lidskému obrácený. Hrabáč přes den spí a aktivuje za soumraku, kdy běhá po krajině a vyhledává termity. Pomocí silných drápů rozhrabává termitiště a termitů samotných se zmocňuje lepkavým jazykem až 30 cm dlouhým a zpracovává je pomocí plochých zubů, které nemají kořeny a stále dorůstají. Tuto potravu je v lidské péči podobně jako u mravenečníků nesnadné nahradit. Do jeho jídelníčku v zoo patří jemně rozmixovaná kaše z vařeného masa, granulí pro psy, žloutků, banánů, rozvařené rýže, ovesných vloček, mrkve a jablka. Oblíbení jsou mouční červi.

Iveta Gronská
tisková mluvčí, marketing
+420 608 101 325

ČSOP – Ekocentrum Iris plánuje na srpen tyto akce:

Detektivní hra v botanické zahradě
18. července – 31. srpna
Detektivní hra pro malé i velké. V botanické zahradě budete hledat různé indicie, které vám pomohou při pátrání po neznámém obyvateli zahrady. Svou odpověď pak vložíte do připraveného boxu. Ze správných odpovědí budeme na konci prázdnin losovat výherce.

Kosíř známý neznámý
1. – 30. srpna
Samoobslužná hravá stezka s informacemi o cenných přírodních lokalitách Velkého Kosíře bude doplněna i hravými úkoly pro děti. Bude vyvěšena v 1. části naučné stezky Velký Kosíř nad Čelechovicemi, v úseku mezi Buničkou (1. zastavení NS) a sadem Oulehle (3. zastavení NS).

Za skalními skřítky
úterý 4. srpna
Vycházka pro rodiny s dětmi povede na skalnatý vrchol Zlechov nad Plumlovskou přehradou. Ve skalách budeme hledat tajemné vzkazy skalních skřítků, které nás dovedou k pokladu. Ráno sraz v Plumlově na hrázi Podhradského rybníka v 10:00 (vhodný autobus odjíždí z Prostějova v 9:20 ze st. č. 10). Vycházku ukončíme v Plumlově do 13 hod. Délka trasy 5 km. Trasa je místy hůře sjízdná i pro terénní kočárky. Poplatek 60 Kč/dítě.
Plumlov hráz Podhradského rybníka 10:00.

Údolím Divokého potoka a Bukovanky
středa 5. srpna
Vycházka nejen pro seniory nás zavede do údolí dvou přítoků říčky Romže. Nejprve se vydáme z Čunína údolím Divokého potoka, poté přejdeme do údolí potoka Bukovanka. Z něho vystoupíme k zajímavé studánce U Oběšence a kolem obnoveného Čunínského sadu sejdeme zpátky do Čunína. Délka trasy 6-7 km. Poplatek 40 Kč.
Odjezd vlakem v 9:05 do Čunína. Návrat dle počasí ve 13:30 nebo 14:55.

Havětník
čtvrtek 6. srpna
Hravé odpoledne s tvořivou dílnou pro rodiče s dětmi i další zájemce v areálu Ekocentra Iris. Dětem připravíme hravé aktivity, dospělým zajímavé informace a posezení na zahradě s kávou. Lépe poznáme různé živočichy, kterých se někdy i bojíme nebo jsou nám nepříjemní, a vyrobíme si hmyzí domečky. Poplatek 60 Kč/výrobek.
Ekocentrum Iris 16:00-17:30

Tajemství vodníka Dareby
úterý 11. srpna
Vycházka pro rodiny s dětmi, kterou zahájíme v Mariánském údolí. Projdeme lesy a zahrajeme si s dětmi spoustu zábavných aktivit. Délka trasy cca 5 km, trasa není vhodná pro kočárky. Poplatek 60 Kč/dítě.
Odjezd vlakem v 8:59 na zastávku Hlubočky-Mariánské údolí (s přestupem v Olomouci). Návrat z Velké Bystřice ve 14:00.

Z Pohořan do Hrubé Vody
středa 12. srpna
Vycházka nejen pro seniory nás zavede do Přírodního parku Údolí Velké Bystřice. Vyjdeme z Pohořan kolem vrchu Jedová, pokračujeme lesními cestami do Pštrosího údolí a podél potoka Pstružník dojdeme do Hrubé Vody. Délka trasy asi 6 km. Poplatek 40 Kč.
Odjezd vlakem v 8:59 do Olomouce, zde přestoupíme na autobus do Pohořan. Návrat mezi 14:00 a 15:00.

Hrátky s kameny
čtvrtek 13. srpna
Vzdělávací i hravé dopoledne pro rodiče a prarodiče s malými i většími dětmi v areálu Ekocentra Iris. Dětem připravíme hravé aktivity, dospělým zajímavé informace a posezení na zahradě s kávou. Čekají nás hrátky s kameny, zkoumání jejich vlastností, poznávání minerálů i zkamenělin, zajímavosti z dávné historie naší planety, dinosauří stezka. Poplatek 60 Kč/dítě.
Ekocentrum Iris 9:00-12:00

Netopýří výzkumníci
úterý 18. srpna
Setkání s netopýry se uskuteční opět v Kolářových sadech. Těšit se můžete na podvečerní vycházku v terénu. Čeká nás zajímavé povídání o životě netopýrů, hravé badatelské aktivity pro děti, ukázka živého netopýra, a nakonec procházka k městskému rybníku s ultrazvukovým detektorem. Pořádáno v rámci Mezinárodní noci pro netopýry. Poplatek 50 Kč/osoba.
Kolářovy sady, sraz na začátku březové aleje u MŠ Mánesova, 19:00-22:00.

Rakovským údolím do Rakové
středa 19. srpna
Vycházka nejen pro seniory s Martinem Synkem nás zavede do Rakovského údolí. Čeká nás Ochozská kyselka, samota Ve Žlebě, Rakovské údolí se skalními útvary a lomy na pokrývačskou břidlici, osada V Dolách a nakonec obec Raková u Konice, která letos oslavila 750 let. Délka trasy asi 6 km. Poplatek 40 Kč.
Odjezd autobusem do Budětska v 8:45 (st. č. 1). Návrat z Rakové ve 14:40.

Živá zahrada
čtvrtek 20. srpna
Vzdělávací, hravé i tvořivé odpoledne na zahradě Ekocentra Iris pro rodiny s dětmi i další zájemce. Seznámíme se s principy přírodní zahrady, ve které nepoužíváme chemii a která je přívětivá i pro živočichy. Ukážeme si různé prvky přírodní zahrady a vyrobíme si pítka pro hmyz a ptáky. Pro děti budou připraveny hravé aktivity. Poplatek 60 Kč/výrobek.
Ekocentrum Iris 16:00-18:00.

Za bludným kořenem
úterý 25. srpna
Vycházka pro rodiny s dětmi s hravými aktivitami. Seznámíme vás s příběhem o bludném kořeni, který podle tradice mate poutníky. Společně odhalíme, jak si lidé v minulosti vysvětlovali ztrátu orientace.
Délka trasy 4 km. Poplatek 60 Kč/dítě.
Odjezd v 9:05 autobusem do Skalky (st. č. 2), návrat z Čelčic vlakem do 14:00.

Petrovské studánky
středa 26. srpna
Vycházka nejen pro seniory povede po trase Naučné stezky Petrovské studánky. Tato stezka spojuje 4 historické studánky a nabídne nám kromě výhledů na vrcholy Jeseníků i další informace o místní přírodě. Délka trasy 8 km. Poplatek 40 Kč.
Odjezd vlakem do Petrova nad Desnou v 8:01. Návrat v 16:00.

Skřítci prostějovských parků
čtvrtek 27. srpna
Hravé dopoledne pro rodiny s dětmi i další zájemce se bude konat v parčíku před prostějovskou nemocnicí. Děti budou procházet hravá stanoviště, na nichž si parkoví skřítci připravili záludné úkoly spojené s pozorováním živé i neživé přírody. Poplatek 60 Kč/dítě.
Parčík před nemocnicí, ul. Josefa Lady, 9:00 – 12:00.

Kontakt:
ČSOP, Ekocentrum Iris
Husovo nám. 67,
796 01 Prostějov
tel. 603 730 594, 737 898 777
e-mail: iris@iris.cz
www.iris.cz, FB: Ekocentrum Iris

Akce Ekocentra Iris finančně podporuje **Statutární město Prostějov, Olomoucký kraj** a **Státní fond životního prostředí.**

Kozí mejdan

Přeji krásné léto.
Letos se bude Kozí mejdan konat od čtvrtka 27. do neděle 30. srpna 2026 na samotě Milkovice v Českém Ráji.
SAMOTA MILKOVICE leží na rozmezí Polabské nížiny a Českého ráje (mezi Kopidlnem, Sobotkou a zámky Dětenice a Staré Hrady).
Zahrát může každý. Program se předem netvoří. Hraje se na louce a ve stodole. Stany se staví v sadu mezi stromy.
Bezmasá strava, pečivo, pivo, víno, limo a wc zajištěno. Bez stánkařů a dealerů, ochranek a plotů.
Vstupné dobrovolné, ceny lidové. Děti, psi a další rodinní miláčci vítáni.

Milkovice jsou historický statek na samotě ve volné přírodě, kde pro radost chováme osly a kozy a staráme se o rozsáhlé pozemky luk, pastvin a sadu. Zvířata nezabíjíme, stromy nekácíme, křoví nelikvidujeme, kořalku nepálíme.
Do Milkovic můžete přijet po předešlé domluvě na návštěvu. Je možné zde uspořádat oslavu, svatbu, setkání, výlet ...

Přeji vše dobré, velkou inspiraci, výdrž a nadhled.

Stanislav Penc

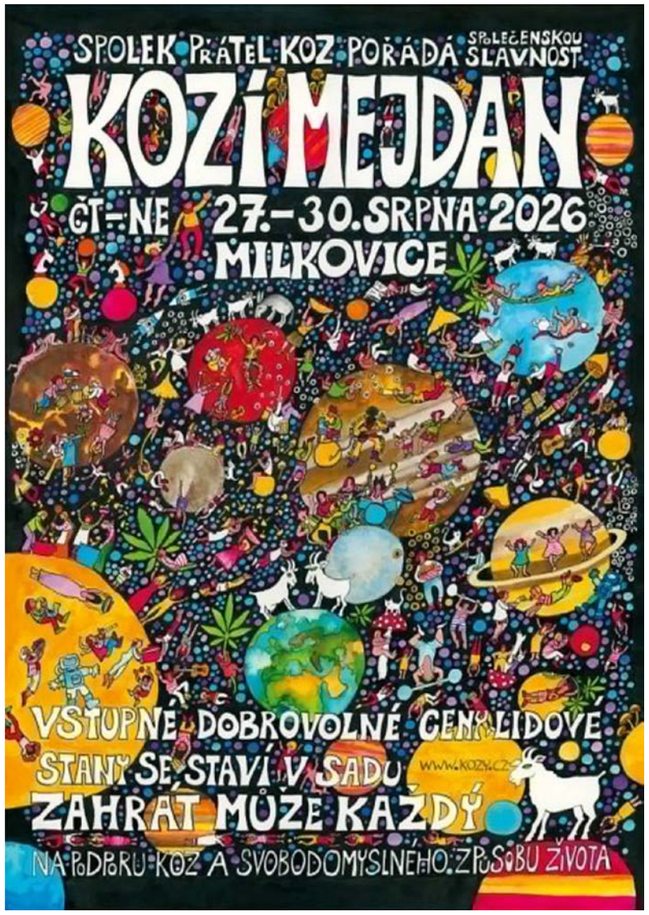

KORUNA ČESKÁ
Monarchistická strana čech, Moravy a Slezska
Deus · Rex · Patria
Bůh · Král · Otčina
ŽÁDNÉ REKLAMY, PROSÍM!
ŠETŘÍM NAŠE LESY – HISTORICKÉ DĚDICTVÍ ZEMÍ KORUNY ČESKÉ

PŘIPRAVUJEME:

Autobusový zájezd Bruntálské sopky
sobota 26. září
Celodenní exkurze autobusem pod vedením RNDr. Tomáše Lehotského nás zavede do Nízkého Jeseníku, kde se seznámíme s nejmladšími vulkány na Moravě a ve Slezsku. Prozkoumáme kužel stratovulkánu Uhlířský vrch, na jehož vrcholu stojí barokní kostelík Panny Marie Pomocné. Sloupcovitou odlučnost čediče pak budeme obdivovat v lávovém proudu u Meziny. Cestou se zastavíme i na Venušině sopce. Zajímavostí bude i přírodní památka Razovské tufity a také zastávka na hrázi sypané přehradní nádrže Slezská Harta. Celou trasu nás bude doprovázet i nejvyšší sopka oblasti Velký Roudný. Při zpáteční cestě se zastavíme u Těšíkovské nebo Ondrášovské kyselky. Cena zájezdu 350 Kč.
Na zájezd je nutno se přihlásit elektronicky, odkaz najdete na našem webu www.iris.cz

Knihovna města Olomouce

Letní dny lákají k novým výzvám – např. k účasti v literární soutěži **PRVOTINY 2026.**
Čekáme na dosud nezveřejněné práce na libovolné téma od autorů všech věkových kategorií:

- poezie: max. 5 básní, případně výběr ze sbírky
- próza: max. 20 stran A4, případně výběr z delšího textu

Práce zasílejte **do 31. 8. 2026** na prvotiny@kmol.cz nebo zanechte na kterékoli pobočce knihovny. Uveďte jméno, rok narození a kontakt.

KOMUNITNÍ ZAHRADA ZahradniČtení u pobočky Jungmannova nabízí kdykoliv v půjčovní době relaxační pobyt na zahradě. Nově návštěvníky překvapí nádherné trvalkové záhony určené pro užitečný hmyz.

každý čtvrtek | 9:00 – 16:00
nám. Republiky – oddělení hudby – **Digitální poradna** – potíže s telefonem, tabletem, notebookem, novou instalací, nastavením či aktualizací pomůže vyřešit naše poradna s individuálním přístupem

10. 8. | 14:00
pobočka Kotelna – **Kurz malování** – trénink různých výtvarných stylů a technik pro obrázky, které dělají radost. Rezervace kotelna@kmol.cz, 731 669 992

11. 8. | 16:00
nám. Republiky – **Letní decoupage** – kreativní dílna, tentokrát květináč ozdobený pomocí oblíbené ubrouskové metody, rezervace dospele@kmol.cz, 585 545 123

24. 8. | 9:00
nám. Republiky – **Digitální odysea** – celodenní lekce práce s mobily a tablety (od připojení k internetu, přes fotky, mapy, sociální sítě až po e-shopy), rezervace dospele@kmol.cz, 585 545 123

PROGRAMY PRO DĚTI

- **pondělí, středa | 15:00 – 18:00**
  pobočka Chomoutov – **Zvířátka ze ZOO** – výtvarná dílnička
- **každá středa | 9:30 – 11:00**
  pobočka Jungmannova – **Putování s pohádkou** – pásmo složené z pohádek, soutěží, hádanek a písniček pro děti do 9 let s doprovodem
- **19. 8. | 9:00 – 11:00**
  nám. Republiky – Dřevěný medailonek – dílnička pro děti od 6 let, vlastní kreativita na medailonku ze dřeva
- **19. 8. | 9:30 – 11:00**
  pobočka Neředín – **Knihohrátky s Harrym Potterem** – zábavné úkoly a společné tvoření (děti 3 až 8 let), rezervace neredin@kmol.cz, 737 115 178
- **21. 8. | 16:00**
  pobočka Kotelna – Únikovka Minecraft – hra pro děti s tématikou Minecraftu, rezervace kotelna@kmol.cz, 731 669 992
- **31. 8. | 15:00 – 17:00**
  pobočka Slavonín – Rozloučení s prázdninami – zábavné odpoledne nejen pro školáky – hry, soutěže, tvoření
- **3. 9. | 14:00 – 17:00**
  pobočka Jungmannova – Tetování hennou – možnost naučit se „tetovat“ způsobem s tisíciletou tradicí

RPG HRY na nám. Republiky – rezervace hry@kmol.cz

- **10. 8. | 13:00**
  pro děti 9 – 14 let: **Dungeons & Dragons** – hrdinní dobrodruzi řeší zvěsti o drakovi, který terorizuje sousedy
- **31. 8. | 14:00**
  pro dospělé: **Vampire: The Masquerade** – mrazivá zima 2013 a znetvořené oběti v ulicích Chicaga. Jak upíří rodina ubrání své území?

SOUTĚŽE

- nám. Republiky – **Soutěž o knihu Jany Poncarové** – soutěžní arch najdete v oddělení pro dospělé čtenáře
- pobočka Kotelna – **Bájní tvorové a jiná fantastická zvířata** – úkoly, které ověří znalosti legendárních tvorů
- nám. Republiky – **Ptačí hledačka** – objevování ptačích kamarádů, pro nejmenší
- nám. Republiky – **Knihovnická stezka** – pro začínající čtenáře, inspirováno knihami s Dubánkem
- zahrada pobočky Jungmannova – **Listy** – kvízová stezka s přírodní tématikou pro pozorné děti

VÝSTAVY

- náměstí Republiky zdobí obrazy tria malíŘek **Silvie Dočekalové**, **Ludmily Vítkové** a **Pavly Kubové**
- pobočka Jungmannova nabízí soubor veselých komiksů z knihy **Morčata v akci**, autorky **Kláry Smolíkové** a ilustrátorky **Ester Kuchynkové**

Mezinárodní víkend lovecké lukostřelby CZ–SK–HU

Ve dnech 28.–30. srpna 2026 se v Třebešově uskuteční významné setkání představitelů asociací lovecké lukostřelby z České republiky, Slovenska a Maďarska. Na páteční jednání Memoranda CZ–SK–HU naváže atraktivní závodní víkend určený všem lukostřelcům – sobotní Lovecký 3D závod Řádu svatého Huberta a nedělní závod O putovní pohár Ondřeje Izsófa.

Účastníci se mohou těšit na jedinečný lukostřelecký zážitek a mimořádnou 3D loveckou trať v prostředí svatohubertské bažantnice a jejího okolí, která svým pojetím nemá v České republice obdoby.

Dorazí také Petr Madurkay, jeden z nejúspěšnějších českých reprezentantů a osobnost světové 3D lukostřelby. Očekávána je rovněž účast Tomáše „Arniho“ Hanuše, světového šampiona a uznávaného závodníka v terénní a 3D lukostřelbě v královské disciplíně longbow a renomovaného výrobce tradičních luků.

Akce se koná pod záštitou hejtmana Královéhradeckého kraje a za podpory partnerů Myslivost, s.r.o., Martix, a.s., Farma Burian, Odimon s.r.o., YATE, Gun Centrum a Řádu svatého Huberta.

Andrea Güttlerová
24. 7. 2026

Rodinný Penzion Majorka

Nově a stylově zrekonstruovaný secesní dům postavený Janem Husičkou v letech 1867–1872. Statek s konírnou býval ve své době nejkrásnějším domem v obci Slatinice. Manželé Husičkovi měli dceru Marii, která se po I. světové válce provdala za Františka Koudelku, důstojníka rakouské armády, který se narodil v nedalekých Drahanovicích. Marie Koudelková Husičková byla zvaná podle hodnosti svého manžela „Majorka“.

Dnes je z bývalého statku stylový penzion, který svým návštěvníkům nabízí ubytování v šestnácti pokojích. Pro náročné klienty je připraveno VIP apartmá Pekárna, vybavené stylovým nábytkem a americkými kamny.

Všem hostům je k dispozici společenská místnost a dále se v objektu penzionu nachází stylově zařízený prostor Pekárny. Oba tyto prostory lze využít pro firemní večírky, oslavy narozenin, rauty a jiné společenské akce. Pro školení a semináře nabízí penzion vlastní vybavenou školicí místnost pro 40 osob.

Lázně Slatinice a. s.,
Slatinice 29, 783 42,
www.lazneslatinice.cz,
recepce@lazneslatinice.cz

Historický den na hradě Šternberk přenesl návštěvníky do minulých staletí

První prázdninová sobota patřila na hradě Šternberk historii. Dne 4. července 2026 se hradní park proměnil v místo, kde se na chvíli zastavil čas – místo moderních starostí se návštěvníci ocitli mezi rytíři, řemeslníky a historickým ležením.

O zahájení prázdninové sezony se postaral historický soubor KIRRI, který v prostorách parku vybudoval dobové ležení a přiblížil návštěvníkům život v minulých staletích. Nechyběla historická zbrojnice, ukázky tradičních řemesel, soutěže, hry ani možnost vyzkoušet si střelbu z luku. Zájemci mohli nahlédnout také do světa historického lovu a poznat techniky, bez kterých se naši předkové neobešli.

Velkou pozornost přitáhla šermířská vystoupení a ukázky soubojů. Představil se také olomoucký soubor historického šermu ADOREA, který patří ke špičce ve svém oboru. Jeho členové mají zkušenosti z filmových produkcí pro BBC či Netflix, a tak nebylo těžké uvěřit,

Adorea

Střelba z luku za jízdy

Znojmo slavilo 800 let

Ve dnech 5.-7. 6. tohoto roku slavilo město Znojmo 800 let. Oslavovalo se na několika místech. U hradeb měli ležení napoleonští vojáci a připomínaly městu je ho historii v dobách císaře Napoleona. Na hradě se předváděl středověký život. Historický spolek Kirri dokresloval, jak to vypadalo ve městě kdy dostalo svá práva od krále Přemysla Otakara. Sdružení Tambora

Bohemica společně s Historický spolkem Kirri a dalšími skupinami historického šermu předváděla Jak město ke svým právům přišlo.

Na horním náměstí probíhaly koncerty. V neděli zakončila oslavy mše pod širým nebem na nádvoří Znojemského hradu.

Kirri

Historický den na hradě Šternberk přenesl návštěvníky do minulých staletí

že se návštěvníci na chvíli ocitli uprostřed skutečného historického filmu.

Historický den na hradě Šternberk opět ukázal, že minulost nemusí být jen v knihách a muzeích. Stačí dobové ležení, řemesla, šermíři a trocha fantazie – a cesta do minulosti může začít.

A kdo si po celém dni neodnesl alespoň drobnou touhu po meči, lukostřelbě nebo životě bez e-mailů a telefonů, ten se možná jen nedíval dost pozorně.

Vystoupení šermířské skupiny Adorea

Hanácké léto na kolejích opět vyjíždí

Již pošesté se na trať vrací oblíbený projekt Hanácké léto na kolejích, který o letních sobotách propojí Kroměříž, Kojetín a Tovačov. Výletní jízda nabízí nejen možnost poznat krásná místa Hané, ale také návrat do časů, kdy cesta vlakem nebyla jen přesunem z místa na místo, ale skutečným zážitkem.

Historické motorové vozy řad M131.1 „Hurvínek“, M262.1 „Kredenc“ nebo M286.1 „Krokodýl“ opět vyrazí na trať a při příznivém počasí se cestující mohou svézt také vyhlídkovým vozem řady Bgdta.

Vlaky Hanáckého léta na kolejích budou jezdit každou letní sobotu během prázdnin. Výletníci mohou svou cestu spojit také s návštěvou železničního muzea v Kroměříži, které bude otevřeno vždy od 9.00 do 17.00 hodin.

Stačí si jen najít místo u okna, nechat za sebou spěch všedních dní a vydat se na cestu, při které je samotná jízda cílem.

Text a foto: Dagmar Tichá

JOSEFKOL 18. 7. 2026 – den, kdy historie znovu ožila

Přihlížející lid se těší na přehlídku kočárů

Nádherné historické kočáry, ušlechtilí koně, elegantní chrti, mistři starých řemesel i nezapomenutelná hudba. Takový byl letošní ročník JOSEFKOL 2026, který proměnil zámecký park v živou kulisu 19. století a nabídl návštěvníkům jedinečný zážitek pro všechny smysly.

Slavnostní zahájení patřilo příjezdu maršála Josefa Václava Radeckého z Radče za přítomnosti náměstkyně hejtmana Olomouckého kraje pro sport, kulturu a památkovou péči Ing. Moniky Hryzbilové. Jedním z nejsilnějších okamžiků celého dne bylo odhalení výjimečného pohřebního kočáru s bohatým zlacením a stříbřením. Mistrovské zpracování této unikátní památky vzbuzovalo obdiv všech návštěvníků.

Velký zájem přitahovala také ukázka všech devatenácti tradičních řemesel, bez nichž by výroba historických kočárů nebyla možná. Návštěvníci mohli zblízka sledovat práci řezbářů, sedlářů, kolářů, kovářů, pozlacovačů a dalších mistrů svého oboru. Každý z nich ukázal, že výroba kočáru není dílem jednotlivce, ale výsledkem umu a spolupráce mnoha řemeslníků. Program obohatil také slavnostní příjezd barona Ringhoffera a představení jeho reprezentativního kočáru.

Odpoledne patřilo přehlídce historických kočárů, nádherných koní i nejrychlejších psů světa – chrtů – která okouzlila návštěvníky všech generací. Každý průjezd po zámeckém areálu připomínal dobu, kdy byly kočáry symbolem elegance, prestiže a mistrovského řemesla. Působivou podívanou završil příjezd knížete Metternicha a slavnostní zapřažení jeho kočáru do spřežení.

Přehlídka chrtů

Pohřební kočár

Pan cechmistr

JOSEFKOL 18. 7. 2026 – den, kdy historie znovu ožila

Příjezd maršála Radeckého

Text i foto: Dagmar Tichá

Po celý den si návštěvníci mohli vychutnat bohaté občerstvení, projít se romantickým zámeckým parkem nebo se sami svézt historickým kočárem a na chvíli se přenést do časů, kdy byly kočáry symbolem společenského postavení i řemeslné dokonalosti.

Pomyslnou třešničkou na dortu se stal večerní program. Zámecký areál rozezněla opera Rusalka Antonína Dvořáka v podání Karolíny Cingrošové a dalších umělců z Prahy. Spojení nádherné hudby s historickým prostředím vytvořilo mimořádně silný kulturní zážitek, který byl důstojným zakončením celého dne.

Celým programem provázeli cechmistr Václav Obr z Muzea kočárů a moderátor Václav Žmolík. Zatímco Václav Obr přibližoval návštěvníkům historii kočárů a jednotlivých exponátů. Václav Žmolík se s velkým hereckým zaujetím představoval v rolích významných historických osobností, jako byli kníže Metternich, maršál Radecký či baron Ringhoffer. Jeho poutavé ztvárnění dodávalo programu živost, humor i historickou atmosféru a vtáhlo diváky do děje.

Neoddělitelnou součástí celé akce byla také scénická hudba, která citlivě doprovázela jednotlivé programové bloky. Dokázala podtrhnout slavnostní okamžiky, vyvolat emoce i umocnit atmosféru celého dne. Právě díky spojení historie, mistrovského řemesla, kulturních vystoupení a výjimečné organizace se JOSEFKOL 2026 stal akcí, na kterou budou návštěvníci ještě dlouho vzpomínat.

JOSEFKOL není jen přehlídkou historických kočárů. Je především oslavou poctivého řemesla, české historie a lidí, kteří s obrovským nadšením a pokorou uchovávají odkaz našich předků pro další generace. Kdo letošní ročník navštívil, jistě mi dá za pravdu, že neodjížděl jen s krásnými fotografiemi, ale především s nezapomenutelnými zážitky. Právě takové akce dokazují, že historie nemusí být jen kapitolou v učebnicích, ale může znovu ožít před očima všech návštěvníků.

MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO KONICE

KULTURNÍ PŘEHLED • ČERVENEC/SRPEN 2026

Městské kulturní středisko Konice, příspěvková organizace • zámek, Kostelní 46, 798 52 Konice, tel.: 582 397 250, 601 590 007, e-mail:kultura@konice.cz

VÝSTAVY

Do 30. srpna / Zámecká galerie

Prodejní výstava foto-obrazů a jejich básní

Monika Jašková – V harmonii s přírodou

Od 4. září do 9. října / Zámecká galerie

Dominika Bartková

Úder štětce, tlukot srdce

Vernisáž v pátek 4. září v 17.00 hodin

Vstupné dobrovolné / Přístup zajišťuje Turistické informační centrum Konice viz otevírací doba níže

AKCE

Čtvrtek 9. července od 9.00 hodin / Masarykovo náměstí, před domem č. p. 47

Kameny zmizelých

Instalace kamenů a pietní akt

Čtvrtek 9. července v 17.00 hodin / Komunitní centrum

Přednáška o osudech konických židů

Mgr. Jaroslav Nedbal

Pátek 10. července od 14.00 hodin / Zámecký park

Prázdninové odpoledne se Srdíčkem

Den plný her, zábavy a muziky pro děti, v 19.00 hodin SDH Konice – pěna dětem, ve 21.00 hodin promítání filmu Minecraft

Sobota 18. července od 19.00 hodin / Čunín, areál Pod Nádornicí

Čunínský letní karneval s kapelou Flames

Sobota 1. srpna / Komunitní centrum

Setkání historických vozidel

Výstava vozidel od 9.30. do 10.00 hodin

Sobota 8. srpna 9.00 –19.00 hodin, neděle 9. srpna 9.00 –17.00 hodin / Areál ZO ČSCH (za Kružíkovou ulicí)

Výstava králíků, drůbeže, holubů, exotického ptactva a pavouků

Skákací hrad, malování na obličej, jízda na koni, tombola, občerstvení

Sobota 22. srpna / Nová Dědina – zahrada u kulturního domu

Tradiční zábavné odpoledne s SDH Nová Dědina

Celodenní zábava pro všechny, občerstvení zajištěno, upřesnění na plakátech

Sobota 29. srpna od 14.00 hodin / Komunitní centrum

Rozloučení s prázdninami

Odpoledne plné her pro malé i velké, bohaté občerstvení

od 18.30 hodin zábava s kapelou Rose Band

LETNÍ KINO

Pátek 10. července v 21.00 hodin / Zámecký park (za deště v komunitním centru)

Minecraft film

Otevřeno s občerstvením – navazuje na Prázdninové odpoledne se Srdíčkem

KNIHOVNY

Městská knihovna Konice (zámek Konice, 1. patro), tel.: 582 396 487, www.konicka.knihovna.cz

Půjčovní doba: po, st, pá 9.00–11.00 a 11.30–16.00 hodin / Služba – balení knih /

Dovolená v městské knihovně 3.–21. srpna

Křemenec – pátek 17.00–18.30 hodin

Nová Dědina – středa 17.00 –18.00 hodin

ZÁMEK KONICE

Turistické informační centrum / Muzeum řemesel Konicka, z. s.

Turistická sezóna od 1. 6. do 31. 8. 2026

Po – Pá: 9.00 –12.30 a 13.00 –16.00 hodin

Sobota: 9.00 – 12.30 a 13.00 – 17.00 hodin

Neděle: 14.00 – 17.00 hodin

Mimořádné prohlídky skupin osob zajistíme pouze na objednání, tel.: 582 334 987, 739 333 721 / e-mail: icko.konice@seznam.cz

Prohlídkové trasy barokního zámku Konice a expozic Muzea řemesel Konicka, z. s., probíhají s průvodcem. Začátek prohlídky je vždy v celou hodinu, kromě 12.00 hodin. Poslední prohlídka je hodinu před ukončením otevírací doby. Minimální počet na prohlídku jsou 2 osoby. Doba prohlídky trasy „A“ (expozice řemesel a komentovaná prohlídka zámku) je 45 minut. Trasa „B“ (expozice řemesel) 25 minut. Vstupenky zakoupíte v informačním centru. Nabízíme prodej suvenýrů a regionálních produktů. Vstup na aktuální výstavu do zámecké galerie je součástí prohlídkové trasy „A“ nebo samostatně – zajišťuje infocentrum.

Ceník a více informací: www.mekskonice.cz

ZÁKLADNÍ ORGANIZACE ČSCH KONICE VÁS SRDEČNĚ ZVE K NÁVŠTĚVĚ

/ZOCSCHKonice

VÝSTAVY

králíků, drůbeže, holubů, exotického ptactva a pavouků,

v areálu ZO ČSCH v Konici (za Kružíkovou ulicí)

Sobota 8. 8. 2026 9-19 h. Neděle 9. 8. 2026 9–17 h.

Vstupné: **dospělí: 50,- Kč děti do 15 let zdarma**

Občerstvení zajištěno:

- **točené pivo, limo**
- **pečené makrely**
- **teplé jídlo**
- **slané pochutiny**
- **drobné sladkosti**

Pro děti: **skákací hrad, jízda na koni a další zábava**

Bohatá tombola: **malá - výhra ihned, velká - losování na konci**

změna vyhrazena ***SRDEČNĚ ZVOU POŘADATELÉ***

KONICE Olomoucký kraj HAVLÍK

Dub nad Moravou si připomněl události roku 1866 i návštěvu císaře Františka Josefa I.

Křest repliky historické pamětní desky

Slunečné sobotní dopoledne 11. července 2026 patřilo v Dubu nad Moravou vzpomínce na události, které před 160 lety výrazně zasáhly Hanou. V předvečer výročí prusko-rakouské bitvy u Tovačova se zde uskutečnila tradiční pietní vzpomínka, jejímž vrcholem bylo slavnostní odhalení repliky historické pamětní desky na budově proboštství u poutního chrámu Očišťování Panny Marie.

Do areálu poutního místa přicházeli návštěvníci všech generací – obyvatelé Dubu nad Moravou, hosté z okolních obcí, představitelé samosprávy, zástupci církve, milovníci vojenské historie i lidé, kteří přišli jednoduše vzdát úctu těm, jejichž životy poznamenala válka. Důstojnou atmosféru umocňovalo vědomí, že právě na tomto místě se historie před více než stoletím skutečně odehrávala.

Nově odhalená pamětní deska je věrnou replikou původní pamětní desky, která byla po vzniku Československa v roce 1918 odstraněna a jejíž originál se dodnes nepodařilo nalézt. Replika byla symbolicky umístěna vedle pruské dělové koule, jež je dodnes zasazena do omítky fary jako autentický svědek krvavých bojů roku 1866.

Pamětní deska připomíná návštěvu císaře Františka Josefa I., který na podzim roku 1866 zavítal do Dubu nad Moravou. Ve zdejší faře přijal starosty válkou postižených obcí a nabídl jim finanční pomoc na obnovu domovů a zmírnění následků ničivého konfliktu. Připomíná tak nejen panovníka, ale především lidský rozměr událostí, které po sobě válka zanechala.

Vrcholným okamžikem pietního setkání bylo odhalení a požehnání repliky historické pamětní desky. Obřad požehnání vykonal P. PhDr. ThLic. Jan Kornek, Lic.SL., probošt a farář, který ve svém vystoupení připomněl význam uchovávání historické paměti i úcty k předkům. Nová deska tak navázala na odkaz původní pamětní desky, která byla po roce 1918 odstraněna a jejíž originál se nedochoval.

Silným okamžikem slavnosti bylo rovněž zaznění české státní hymny a historické rakouské císařské hymny. Jejich tóny se nesly prostorem poutního místa jako připomínka společné historie i dramatických událostí, které před 160 lety poznamenaly zdejší krajinu i životy jejích obyvatel.

Samotná bitva u Tovačova se odehrála 15. července 1866 a patří mezi poslední významná střetnutí prusko-rakouské války. Přestože rozhodující bitva proběhla o dvanáct dní dříve u Hradce Králové, také Haná se stala dějištěm bojů, jejichž následky nesli místní obyvatelé ještě dlouho po utichnutí zbraní.

Na tuto historii dnes navazuje naučná stezka Po stopách bitvy u Tovačova. Přibližně čtyřkilometrová trasa vede krajinou, kde se odehrávaly boje, a prostřednictvím osmi informačních zastavení přibližuje nejen vojenské operace, ale i osudy vojáků a civilního obyvatelstva. Komentované procházky po této trase se mohli zúčastnit všichni přítomní.

Slavnostní odhalení repliky pamětní desky tak nebylo pouze připomenutím jedné historické události. Bylo také poděkováním těm, kteří pečují o odkaz minulosti a připomínají, že za daty v učebnicích stojí skutečné lidské příběhy, odvaha i utrpení. Právě proto mají podobná setkání své nezastupitelné místo i v dnešní době.

Foto a text: Dagmar Tichá

Prádlo našich babiček
☎ 608 752 046
WWW.KREJCOVSTVIBETTY.CZ
JEVÍČKO
Malohanácká dílna

Poděkování paní hraběnky

Fortoviny: Prázdniny v polovině a novinky na obzoru

FORT KŘELOV

Prázdniny se nám sice překulily do své druhé poloviny, ale na Fortu XVII v Křelově to rozhodně nevypadá na žádný letní útlum. Naopak, v celém areálu panuje po celou dobu čilý ruch a všední i víkendový provoz běží na plné obrátky, aby uspokojil návštěvníky, kteří si k nám postupně nacházejí cestu. Historické zdi pevnosti ožívají den co den novou energií a lidé k nám pravidelně zavítají, což nás samozřejmě těší a dává nám motivaci pro další činnost.

Co se týče samotného pravidelného provozu, naše brány jsou pro veřejnost dokořán otevřeny od úterý do neděle. Během těchto dnů probíhají komentované prohlídky v pravidelném rytmu, přičemž první z nich začíná dopoledne v 10:00 a poslední uzavírá celý prohlídkový den v 15:00 hodin.

Kromě individuálních návštěvníků k nám v průběhu letních měsíců pravidelně míří také příměstské tábory, které pevnost využívají jako ideální základnu pro svá dobrodružství. Pro děti i mládež máme připravené speciální zážitkové programy, které se těší oblibě a sklízejí úspěch. Hitem letošního léta je bezesporu naše fortová mincovna, kde si účastníci mohou vlastníma rukama vyzkoušet ražbu a odnést si domů originální hangroše neboli tradiční hanácké groše.

Velký zájem budí také tematické kinematografická expozice, která nabízí fascinující exkurzi do samých počátků kinematografie. K vidění jsou zde ukázky vůbec prvních filmů v historii, nejstarších dochovaných pohádek, raných hororů nebo prvních naivních sci-fi snímků, které dětem ukazují, jak se filmové umění vyvíjelo. Tuto filmovou a historickou tematiku navíc skvěle doplňují tvořivé dílničky, kde si malí návštěvníci zkoušejí principy optických klamů, tvoří vlastní jednoduché animace a následně si je pouštějí a testují na zoetropu.

Srpen ale nebude zdaleka jen o dětských táborech a prázdninovém provozu, protože náš harmonogram slibuje i celou řadu dalších významných událostí. Už v průběhu srpnových dnů nás na fortu čeká například svatba, která prověří naše prostory a dodá celé pevnosti jedinečnou romantickou atmosféru.

Kromě toho usilovně pracujeme na tom, abychom návštěvníkům zpříjemnili pobyt a nabídli jim ještě lepší komfort, takže v průběhu srpna plánujeme v areálu zprovoznit zbrusu nové zázemí v podobě samoobslužného baru a dětského hřiště, které jistě ocení všichni rodiče s dětmi i projíždějící cyklisté.

Přijďte si i v nadcházejících týdnech užít jedinečnou atmosféru naší pevnosti, vyzkoušet naše nové zázemí, nebo se jednoduše zastavit na standardní komentovanou prohlídku a dozvědět se zase něco nového z historie i současnosti tohoto místa.

Těšíme se na vaši návštěvu!

Václav Andrš

Toto číslo vyšlo s podporou Lékárny U černého orla v Prostějově

Časopis vychází s podporou Koruny České

zelení *A DOBA* – měsíčník zelených hnutí

Vydává Zelený kruh Olomouc. Náklad 2 500 výtisků. Uzávěrka 15. dne v měsíci.
Šéfredaktor MUDr. Pavel Andrš, výtvarný redaktor Jiří Komár Jurečka
Redakce: V Kotlině 4, 779 00 Olomouc, tel./fax: 585 436 926
e-mail: zeleny.kruh.ol@mybox.cz, http:www.zelenykruholomouc.cz
Objednávky na adrese redakce.
Registrováno referátem kultury OkÚ Olomouc pod číslem MK ČR E 12634.
Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č. j.: 543/97 - p/1 ze dne 10. 2. 1997

adresát:

Tištěnou verzi tiskneme na recyklovaném papíře běleném bez použití chlóru